

[illegible]

రుజ్బురోలు

విశ్వనాథం ఇల్లు మారేడు. మూడు వీధులవతలకి. చాలాకాలం ఓ ఇంటి వెనక భాగంలో చిన్న గదిన్నర కొంపలో కాలక్షేపం చేశాడు. గది లుంగీ అంత, వంటిల్లు తువాలంత. విశ్వనాథం భార్య కుంపటీ, స్టవ్ వెలిగించిన తర్వాత నిజానికి ఇల్లంతా వంటిల్లులాగే వుండేది. పదిహేను రోజుల క్రితం బజారునుంచి తోటకూర కొనుక్కొని, గేటు తీసుకుని వెనకవేపుకి వెళ్ళ బోతున్నాడు. ఇల్లు గలాయన ముందు గదిలోంచి పిలిచాడు.

“విశ్వనాథంగారూ, మాట”

క్షణంసేపు ఆగిపోయి మెట్లెక్కి ఎదురుగా నుంచుని అన్నాడు విశ్వనాథం.

“నమస్కారం”

“ఆ... బజార్నించి కాబోలు. సంచీ ఇచ్చి రండి. పనుంది” కళ్ళజోడు
తోంచి చూస్తూ వుండిపోయాడు విశ్వనాథం.

“కొంచెం మాట్లాడాలి. సంచీ ఇచ్చి రండి”

“అలాగేనండి, వస్తానండి”

మెట్లు దిగుతున్న విశ్వనాథాన్ని చూస్తూ వుండిపోయాడు ఇంటి
యజమాని. మెట్లెక్కి దెబ్బ తగుల్తుందేమో నన్నట్టు నడుస్తాడు విశ్వనాథం.

చాలాసార్లు విశ్వనాథం గేటు తియ్యడం చూశాడు. గేటు గడియ మీద చెయ్యి వేసి ఓసారి శూన్యంలోకి చూసి మెల్లిగా తీస్తాడతను. తలుపు అవతల, ఇవతల ఏదో అదృశ్య హస్తం చటుక్కున పీక పట్టుకుంటుందన్నట్టుగా భయంగా తీస్తాడు. ఇవతల ఉన్నవాడు అవతలకీ, అవతల వున్నప్పుడు ఇవతలకీ రావడం ఇష్టం వున్నట్టు కనిపించడతను. తలుపు తియ్యడం, ఇంటి యజమానికి కనబడ్డం కూడా తప్పేనన్నట్టుగా వుంటాడు విశ్వనాథం. నిజానికతను ఎప్పుడూ ఏదో తప్పు చేసినట్టే కనబడతాడు. సందులోంచి వెనక్కి వెళ్లి ఇంటి గుమ్మం దగ్గర నుంచుని భార్యని పిలిచి సంచీ ఇస్తూ చెప్పాడు.

“ఇల్లు గలాయన పిలుస్తున్నాడు”

(“రేపు నన్ను ఉరితీస్తారుట”)

“వెళ్ళండి - ఏం సిగ్గా?”

(“బాగానే వుంటుంది”)

“వెళ్ళాస్తాను”

(“ఇదే ఆఖరి చూపులు”)

ఇంటి యజమాని కాఫీతో సహా సిద్ధంగా వున్నాడు.

“తీసుకోండి”

(“కొంచెం విషం కలిపేను”)

జంకుగా వినయంగా కాఫీ గ్లాసు తీసుకున్నాడు విశ్వనాథం. తరువాత పదిహేను నిమిషాలు ఇల్లు గలాయన మాట్లాడేడు. విశ్వనాథం గుటకలు మింగేడు. తాగే కాఫీ లావాలాగ వుంది. మాట్లాడ్డం అయిపోగానే విశ్వనాథం అక్కడే వున్న లేనట్టు రూఢీ అయిపోయింది.

“వెళ్ళిరండి. మీకు ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నందుకు మరోలా అనుకోకండి”

ఇంకో ఊణం అక్కడ వుండటం తప్పవుతుందని నమస్కారం పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. లోపలికి వెళ్ళగానే అడిగిందామె. పడక కుర్చీలో కూచుంటూ

అన్నాడు విశ్వనాథం.

“ఇల్లు ఖాళీ చెయ్యమన్నారు”

“అదేం పోయే కాలంట. ఇన్నేళ్ళనుంచీ వుంటున్నాం”

“దీన్ని పడగొట్టి వేరే కడతారట”

“ఛావమనండి”

“...అద్దెకి ఎక్కడ దొరుకుతాయి?”

“సోది అడిగితే తెలుస్తుంది. లేవండి. నాలుగు మెతుకులు తిని వీధిన బడండి. ఈ మాత్రం దరిద్రపు కొంప దొరక్కపోదు”

“అద్దె ఏమాత్రంలో వుంటుందో. మనం ఇచ్చుకోలేం గదా”

“ఈ మూల శంకల కేవీ లోటు లేదు”

మొత్తానికి వెంటనే కాకపోయినా మధ్యాహ్నం దాటిన తర్వాత ఇళ్ల కోసం తిరుగుడు మొదలుపెట్టాడు. ఉదయం, సాయంత్రం రెండు రోజులపాటు అన్ని వీధులూ తిరిగేడు విశ్వనాథం. అద్దెకి ఇళ్లు లేవని కాదు. తనకి కావలసినంత చిన్న ఇల్లు దొరకడం కష్టంగా వుంది. ఇంచుమించు అరవై సంవత్సరాలనుంచీ తనకి కావలసిన ఇల్లు ఎందుకు దొరకడం లేదో అర్థం కాలేదు విశ్వనాథానికి. రెండు రోజులు వీధులు తిరుగుతూ, ఇటీవల కట్టిన అందమైన ఇళ్ళు చూస్తూ హఠాత్తుగా తానెందుకు తిరుగుతున్నాడో మర్చిపోయేడతను. అప్పటికే చాలాసేపటినుంచీ తిరిగిన రెండు వీధులే తిరుగుతున్నాడు. మూడోరోజు సాయంత్రం దేవుడు కనిపించాడు. విశ్వనాథాన్ని చూడగానే రిజ్లా ఆపి అడిగాడు.

“ఏడకయ్యగారూ?”

“ఇల్లు కావాలిరా - అద్దెకి”

“ఇలా చూసుకుంటూ పోతే దొరుకుద్దేటండి”

“బయట బోర్డు రాస్తారు గదరా”

“ఎక్కండి. నాలుగీదులూ తిప్పి ఇంటికి పోతాను”

బలవంతంగా రిక్షా ఎక్కించాడు దేవుడు. ప్రస్తుతం వున్న ఇల్లు వాడి కళ్ళలోనే పడింది. రెండుసార్లు తిరిగి రిక్షాలో వాడే సామాన్లు చేరేశాడు. నవారు మంచం, రెండు చాపలూ, కాసిని గిన్నెలూ, డబ్బాలూ, కొన్ని దశాబ్దాల జీవనాన్ని అవలీలగా మార్చేడు దేవుడు. గ్లాసెడు నీళ్ళ మజ్జిగ తప్ప విశ్వనాథం దగ్గిర పైసా తీసుకోలేదు. పైగా ఎప్పుడు కనిపించినా రిక్షాలో ఇంటి దగ్గిర దింపుతాడు. (“బాగా దొరికేడు మీకు”) ఎందుకో తెలీదు విశ్వనాథానికి.

మూడు రోజుల తరువాత మరో ఇల్లు ఈసారి కూడా దేవుడే చూసి పెట్టేడు. కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా కళ్ళజోడు తీసి తుడుచుకున్నాడు విశ్వనాథం. సామాన్లన్నీ చేరేసిన తరువాత ఆఖరి సారిగా పాత ఇంటికి వెళ్లాడు విశ్వనాథం. ఇంకా చీకటి పడలేదు. లోపలికి వెళ్లి నుంచున్నాడతను. ఏవీ మర్చిపోలేదు. గోడకి అతుక్కుపోయిన రెండేళ్ల కిందటి కేలండర్ తప్ప. మర్చిపోవడానికి మిగిలినదేం వుంది? ఇరుకు ఇల్లు. ఓ చీకటి బొరియ. ఎట్లా వున్నాడతను? కాసేపటికి బయట గోడ దూకి చీకట్లు పరుచుకుంటున్నాయి. మెత్తగా నిశ్శబ్దంగా జారే నీటిలా ఇంట్లోకి చీకటి వచ్చేసింది. విశ్వనాథం గమనించలేదు. నల్లగుడ్డు లేని తెల్ల గుడ్డలా వుంది కిటికీ. చుట్టూరా చూసుకున్నాడతను. ఈ చిరు చీకట్లో ఏదో అయస్కాంత శిల తనని నిలబెడుతోంది. ఆ కాలెండరుకి తనకీ ఎప్పుడూ ఎటువంటి సంబంధం లేదు. దాని గళ్ళలో పాల లెక్కలు వేసిందామె. చూసిన తెల్లపంచ, చొక్కాలో పొడుగ్గా, పల్చగా విశ్వనాథం చీకట్లో తేలిపోతున్నట్టు, పూడ్చేసిం తరువాత ప్రాణం వచ్చినట్టు వున్నాడు. గోడల మీద చాలా మేకులు దిగేసి వున్నాయి. మేకులు మళ్ళీ కొనాలన్నా కష్టమే. గోడమీద మొన్నటి వరకూ వెంకటేశ్వరస్వామి ఆధారపడ్డ మేకుని లాగేడు. రాలేదు. ఆ మేకుని ఎవరు కొట్టేరో జ్ఞాపకం రాలేదు. ఆమె అయి వుంటుంది. పచ్చడి బండతో బాదిన బాపతు. రాలేదు. తనవల్ల కాదు. ఈదుకుంటూ బయటికి వచ్చాడు. ఇల్లుగల వారింట్లో లైట్లు వెలిగాయి. సాగిన కిటికీ వెలుగు సందులో పడింది. కళ్ళజోడు తుడుచుకుంటూంటే చుట్టుకున్న జ్ఞాపకం వచ్చింది విశ్వనాథానికి (“ఎదురుగుండా కనిపిస్తూంటే ఎలా మర్చి పోయారూ”) గుమ్మానికి ఎడంవేపుగా గోడ చివర ఇంచుమించు శాశ్వతంగా

నల్లగా వుండిపోయింది రుబ్బురోలు. మట్టిలో కూచుందేమో చుట్టూరా చిన్న చిన్న లేత మొక్కలు లేచాయి. మెల్లిగా దాని దగ్గరికి వెళ్లేడు విశ్వనాథం. రుబ్బురోలు గుండెలమీద వున్నట్టుంది. అతనికి భయమేసింది. చిన్న దడ పాదాల్లోంచి నరాల్ని వణికిస్తూ సన్నపాములా బయలుదేరింది. రుబ్బురోలు మీద కూచుండిపోయాడు విశ్వనాథం. దీన్ని ఎప్పుడు చేయించాడో జ్ఞాపకం లేదు. పెళ్లి అయిన తరువాత అయి వుంటుంది. తను చిక్కిపోయాడుగాని ఇది చెక్కు చెదరలేదు. తీవ్రంగా ఆలోచించాడతను. అతనికి యవ్వనం గుర్తురావడం లేదు. గోదావరి పాయ దాటేరు. చీకటి పడింది. ఎద్దులబండి సిద్ధంగా ఉంది. ఎవరెవరు? ఇద్దరికీ ఒక గూడు బండి. ఎండుగడ్డి వాసన. అది రోడ్డు కాదు. ఏదో ఎండిపోయిన కాలువలా వుంది. పెద్ద కుదుపుకి ఒళ్ళో పడింది కొత్త భార్య. నిజానికి ఏదీ స్పష్టంగా జ్ఞాపకం లేదు. రుబ్బురోలు మరి? లాభం లేదు. ఎప్పుడో తను పరాగ్గా వున్నప్పుడు ఎక్కణ్ణుంచో దొల్లుకుంటూ వచ్చి వుండిపోయింది. చటుక్కున లేచాడతను. ఓ క్షణం రుబ్బురోలు వేపు తీవ్రంగా చూసి ఒంగుని రెండు చేతులూ అంచుమీద వేసి బలంగా తోశాడు. చలనం లేదు. ముక్కుమీదికి జారిన కళ్ళజోడు పైకి తోసుకుని గట్టిగా ఊపిరి పీల్చి మళ్ళీ తోశాడు.

“ఏం చేస్తున్నారు విశ్వనాథంగారూ?”

ఉలిక్కిపడి లేచి నుంచున్నాడు. ఇల్లు గలాయన. ఏదో తప్పు చేసి పట్టుబడ్డట్టు నుంచున్నాడు విశ్వనాథం.

“రుబ్బురోలు” అన్నాడు చివరికి.

“మీవల్ల అవుతుందనే! మీకు చాతకాదు. దాన్నలా వదిలెయ్యండి. రేపుదయం మా పనివాడి చేత పంపిస్తాలెండి వెళ్లండి”

మరోసారి రాయివేపు చూసి తలవంచుకుని వెళ్లిపోయాడు విశ్వనాథం. మర్నాడు రిక్షాలో వేయించి పంపించాడు ఇంటి యజమాని.

తెల్లవారుజాము నుంచీ వర్షం పడుతోంది. గట్టి వర్షం కాదు. ఏడుస్తున్నట్టుగా ఆగి ఆగి కురుస్తోంది. కాఫీ తాగి పడక్కుర్చీలో కూర్చున్నాడు విశ్వనాథం. పైన

రేకుమీద వర్షపు శబ్దం. మబ్బు పట్టిందేమో ఇల్లు కొంచెం చీకటిగానూ, చెమ్మగానూ వుంది. గంట తరువాత కొంచెం తెరిపి ఇచ్చింది. మబ్బు పొడ కొంచెం తొలిగింది. స్నానం చేసి పది గంటలకి మళ్ళీ కుర్చీలో కూచున్నాడు విశ్వనాథం. మళ్ళీ జల్లు మొదలైంది. రేకులు దడదడ మంటున్నాయి. పైనుంచి నీరు కారడం మొదలైంది. కింద క్రమంగా తడి వ్యాపిస్తోంది. రోపలికి వెళ్ళి చిన్న సత్తుగిన్నె తీసుకొచ్చి సరిగ్గా నీళ్ళు పడే చోట పెట్టేడు. టప్ టప్ మని వేగంగా గిన్నెలో పడుతున్నాయి నీళ్లు. కాసేపటికి గిన్నె చుట్టూ తడి అయిపోయింది. లేచి వెళ్ళి చూశాడు. ఒక్క చుక్క లేదు గిన్నెలో. గిన్నె ఎత్తి వెలుగు వేపు పెట్టి చూస్తే కనిపించింది. చిల్లు గిన్నె. ఒళ్ళు మండిపోయిందతనికి. మరోసారి గిన్నెవేపు చూసి విసిరేశాడు. అది వంటింట్లోంచి వెళ్ళి గుమ్మం పక్కనే ఉన్న రుబ్బురోలుకి తగిలి ఖంగుమంది.

“ఏవిటా గిరవాట్లు? బంగారంలాంటి గిన్నె”

“చిల్లు గిన్నె”

“ఏం అయితే. మీరు కొన్న స్త్రీలు గిన్నెలన్నీ దాచేసుకున్నా ననుకున్నారా?”

రోపల ఏదో మాడిన వాసన. గది చెమ్మతో కలిసి దట్టంగా వ్యాపించింది. వర్షం మళ్ళీ ఆగింది. వంటింటి గుమ్మం బయట రుబ్బురోలు పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు ఇల్లు గలాయన పనివాడు. విశ్వనాథం దృష్టి రుబ్బురోలు మీద పడింది. వర్షంలో తడిసి నల్లగా ఉంది. ఇంకెలా ఉంటుంది? ఎన్నివేల పచ్చళ్ళు చేసినా అరిగి చావదు. విచిత్రమైన తన్మయత్వంతో రుబ్బురోల్ని చూస్తున్నాడు విశ్వనాథం. అది మెల్లిగా సూక్ష్మరూపం దాల్చి అతని గుండెలో దూరి మళ్ళీ యథారూపం పొందినట్టుంది. కాసేపటికి విశ్వనాథం రుబ్బురోల్ని మోస్తున్నట్టుగా వుంది. ఫుట్ బాల్ లా దాన్ని తన్ని అవతల పారేద్దామనిపించింది. ఎవరో శత్రువు తిష్ట వేసుక్కూచున్నట్టుంది.

“ఏవిటంత కోపంగా చూస్తున్నారు? నన్నా? నిజవేలెండి. ఓపికలేక్కోనీ నవిలి మింగేద్దురు” తేరుకుని ఆమె వేపు చూశాడు.

“కూరా నారా లేదు. చారు చేశాను. పోపు మాడి తగలడింది. ఓ గుప్పెడు పెసరపప్పు వుంది. పచ్చడి చేస్తాను”

“నేనేం చెయ్యను!”

“మిమ్మల్ని పచ్చడి చెయ్యమంటలే. రుబ్బురోలు సగం గుమ్మంమీద సగం నేలమీద పడేసి పోయాడు. దాన్ని కాస్త కిందికి తొయ్యగలరా?”

మరోసారి ఆమె వేపు చూసి లేచేడు విశ్వనాథం. లుంగీ ఎత్తికట్టేడు. ఒక కాలు నువ్వెంత అన్నట్టు రోలుమీద పెట్టేడు. నిజమే. ఆఖరి మెట్టుమీద కొంచెం ఆని ఉంది. వంటింటి చూరుకింద వేశాడు వాడు. ఎక్కడో ఉరిమింది. రేకులు దద్దరిల్లేయి.

“మళ్ళీ కురిసి ఛస్తుందేమో. కానివ్వండి. అసలు మీవల్ల అవుతుందా?”

ఆమె వేపోసారి కోపంగా చూసి రోలుమీదికి ఒంగేడు విశ్వనాథం. అతన్ని సన్నటి చేతులమీద నరాలు ఉబ్బేయి. పల్చగా, ఎండిపోయిన పాతకాయితంలా వున్న చర్మం చిట్టిపోతుందని పిస్తోంది.

కళ్ళజోడు ముక్కు చివరికి జారిపోయింది. గుమ్మం మీద నుంచుని కిందికి తొయ్యాలని ప్రయత్నం. విశ్వనాథం వల్ల కాలేదు.

“మీరు కింద నుంచోండి. నేను నెడతాను”

“ఒడ్డు నేను తోస్తాను”

“మీ వల్లనేవవుతుంది? అడ్డు లేవండి”

కింద నుంచున్నాడు విశ్వనాథం. జారిన గూడ కట్టు కట్టుకుని రుబ్బురోల్ని తనవేపు బలంగా లాగడానికి ఒంగి అంచు చుట్టూ చెయ్యి వేశాడతను. రెండో మెట్టుమీద ఒంగుని తోసిందామె. మూడో తోపుకి కదిలి రుబ్బురోలు కిందభాగం నేలమీదకి జారింది.

“అమ్మో చంపేశావే”

విశ్వనాథం ఆర్తనాదం మరో ఉరుముతో కలిసిపోయింది. కాలి బొటనవేలు పట్టుకుని మరోసారి అరిచాడు. పాదం ఎక్కడందో చూసుకోలేదు. రుబ్బురోలు జారి కొస అతని బొటనవేలుమీద పడింది. పాదం పట్టుకుని

విలవిల్లాడేడు విశ్వనాథం. మళ్ళీ జల్లు మొదలైంది. కుంటుకుంటూ లోపలి కొచ్చి కుర్చీలో కూలబడి వేలు చూసుకున్నాడు. బొటనవేలు చివరి భాగం చితికింది. చేతికి రక్తం అంటుకుంది. విశ్వనాథం కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి.

“బావుంది సంబడం. కాలెక్కడ పెట్టాలో కూడా చెప్పాలా? మీద పడు తుందని తెలీదు కామోసు”

గుడ్డ చింపి చిటికెడు కాఫీ పాడుం తీసుకొచ్చి గాయంమీద కట్టు కట్టిందామె.

“ఆ పనేదో నే జేసినా బావుండు. సంతానం కోసం చలి గంగ స్నానానికెడితే ముసలి మొగుణ్ణి మొసలి కరుచుకుపోయిందట”

అతను విన్నేదు. కళ్ళజోడు తీసి చేత్తో ముఖం తుడుచుకున్నాడు. అరచేత్తో కంటితడి తుడుచుకుని కళ్ళజోడు తగిలించాడు. గాయం వేపొసారి చూసుకుని, నోరు కొంచెం తెరచి రుబ్బురోలు వేపు చూస్తూ ఉండిపోయాడు. అతనికి కోపంగా లేదు, బెంగతో కలిసిన కోసేదో. పాతికేళ్లవాడి చేతులో అన్యాయంగా తన్నులు తిన్న ఆరేళ్ళవాడిలా. రేకులమీద రాళ్ళు పడ్డట్టు పెద్దపెద్ద చినుకులతో వర్షం మొదలైంది.

మర్నాటికి నొప్పి తగ్గలేదు. (“చీంబట్టిందో ఏం పాడో, ఎవర్నైనా ముష్టెత్తి ఇంజక్షనేనా చేయించుకోండి”) వర్షం తగ్గింది. మబ్బుగా ఉందేమో నాలుగయ్యేసరికి ఇంట్లో చీకటి పడింది. చిన్న స్త్రీలు గ్లాసుతో కాఫీ ఇచ్చిందామె. వేడిగా నీళ్లలా ఉంది. వడబోసిన గుడ్డ వాసన. కాఫీ చప్పరిస్తూ ఆలోచనలో పడ్డడు విశ్వనాథం. బొటనవేలు చూసుకున్నాడు. చాలాసేపలా ఉండి పోయాడు.

“ఎక్కడికీ అలా కుంటుకుంటూ?”

రోడ్డు మీదికొచ్చేడు విశ్వనాథం. నడుస్తుంటే కొంచెం నొప్పిగానే ఉంది. వర్షం పూర్తిగా ఆగిపోయింది. మబ్బుపట్టి గాలి ఆడ్డం లేదు. అయిదారు వీధులూ దాటేడతను. ఇంచుమించుగా ఆరుబయలు స్థలం. ఖాళీ స్థలానికి ఆవలి అంచునుంచి ఇళ్ళున్నాయి. ఇవతలి వేపు నాలుగు పెద్ద చింత చెట్లు కింద ఒక అరడజను గుడిశలు. వర్షంలో నాని గుడిశలు నల్లగా, చింతచెట్లు పెట్టిన చచ్చిన

గుడ్డలా ఉన్నాయి. ఇళ్ళ ముందు పెద్ద రాళ్ళూ, రాతి పెచ్చులూ సగసగం చేసిన
రుబ్బు రోళ్ళూ పొత్రాలూ బయటపడి ఉన్నాయి. నీళ్లు నిండిపోయాయి
రుబ్బురోళ్లలో. విశ్వనాథాన్ని చూసి ఒకతను బైటికొచ్చేడు. నోట్లోంచి బీడీ తీసి
అడోగేడు.

“ఏం గావాలయ్యగారూ?”

రుబ్బురోళ్లకేసి చూస్తున్నాడు విశ్వనాథం.

“రుబ్బు రోలాండీ?”

“ఎంత?”

“చిన్న సైజు ఉంటాయండి. పెద్దయ్యి ఉంటాయండి. అల్లాపెద్దది ఏబై
ఉంటుందండి”

“రేపుంటావా?”

“రేపేటండి, ఎప్పుడూ ఈణ్నే ఉంటాం”

మాట్లాడకుండా వెనక్కి మళ్లేడు విశ్వనాథం. తీరిగ్గా నాలుగు వీధులూ
తిరిగేడు. అతనికి సిగరెట్టు కాలాల్చలనిపించింది. జేబులో, చేతికి పదిహేను
పైసలు తగిలేయి. ఇంటి సందు తిరుగుతూంటే దేవుడు ఎదురొచ్చేడు. రిక్షా
ఆపేడు వాడు.

“ఏణ్నించయ్యగారూ!”

“ఒరేయి, రేపుదయం పదిగంటలకి రాగలవా?”

“ఒస్తానండి”

“నమ్మకవేనా!”

మరోసారి ఒస్తానని చెప్పి వాడు వెళ్లిపోయాడు. ఇంటిముందు నుంచుండి
పోయాడు విశ్వనాథం. రోపల ఎలక్ట్రిక్ దీపం ఓపిక లేక వెలుగుతోంది. రెండిళ్ల
మధ్య కొంచెం వెనక్కి కూరుకుపోయిన రేకుల పెద్దూ. దీపం లేకపోతే ఉన్నట్టే

తెలీదు. అలా కాసేపు చూస్తూ నుంచున్నాడతను. శూన్యంలో వెలుగు
తున్నట్టుంది బల్బు. అరవయ్యేళ్ళ శూన్యం. సున్నాల్లాగ. సున్నా ఉందని అతనికి
తెలుసు. చిత్రం. సున్నాలో వెలగకలేక వెలిగే బల్బుకీ తనకీ తేడా లేదు. చెప్పులు
గుమ్మం దగ్గర విడిచి లోపలికి వెళ్లేడు విశ్వనాథం. కుర్చీలో కూచుని వంటింటి
వేపు చూశాడు. తలుపేసుంది. రుబ్బురోలు కనబడ్డం లేదు.

ఉదయం పదిగంటలకల్లా తయారయ్యేడు విశ్వనాథం. మాటిమాటికీ
తలుపు వేపు చూస్తున్నాడు. పదిన్నర దాటేసరికి విశ్వనాథానికి కాలు నిలవలేదు.
అతనిలో విచిత్రమైన అలజడి. తొందరా ఏర్పడ్డాయి. రోడ్డుమీదకి వెళ్ళి
నుంచున్నాడు. మరో పదిహేను నిమిషాలు గడిచేయి. గుమ్మంలో కొచ్చి
అడిగిందామె.

“నూనె చుక్క లేదు కొంపలో”

“ఇదిగో వెడుతున్నాను”

“ఏం పెట్టి తెస్తున్నారు?”

“అందుకే వెడుతున్నా”

సందు చివరి దేవుడి రిక్షా కనిపించింది. విశ్వనాథం బరువు తగ్గేడు.
విశ్వనాథాన్ని వెనక్కి తప్పుకోమని వంటింటి గుమ్మం దగ్గర నుంచున్నాడు
దేవుడు. రుబ్బురోల్ని నిలుపుగా నిలబెట్టి దొర్లించబోతూ అన్నాడు.

“ఇది మీ వల్లేవవుద్దండీ, మా సేతులకయితే లొంగుద్ది”

దొర్లించుకుంటూ తీసికెళ్లి రిక్షాలో పడేశాడు. వాడు దొర్లిస్తూంటే
విశ్వనాథం ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. వీడికి సుళువు తెలుసుననుకున్నాడు. తనకి
పట్టు దొరకలేదు.

గుడిశలోంచి బయటికొచ్చి “నిన్న ఈడకొచ్చేరుగదా?” అన్నాడతను.

రిక్షాలో రుబ్బురోలు చూపిస్తూ అన్నాడు విశ్వనాథం.

“అదుగో రుబ్బురోలు”

“ఏం చెయ్యమంటారు? కక్కుకొట్టమంటారా!”

“కాదు అమ్మేస్తాను. ఏబై అన్నావు గదా. ఇదా పాతది సగం ఇవ్వు”

“ఏటీ - అదమ్ముతారా? బలే ఓరండీ”

అతను పగలబడి నవ్వేడు. నవ్వు ఆపుకోడం కష్టంగా ఉంది. నవ్వి నవ్వి అతనికి కళ్లలో నీళ్లు తిరిగేయి.

రిజా వెనక్కి తీసికెడుతూ దేవుడన్నాడు.

“మంచోరయ్యగారూ. దీన్నెవరు కొంటాడండీ”

ఇంటి దగ్గర దింపి రుబ్బురోలు గుమ్మం పక్క సందు దగ్గర పెట్టి సాయంత్రం వస్తానని వెళ్లిపోయాడు దేవుడు. సన్నటి సందు. వంటింటి పక్క గుమ్మం వరకూ కొంచెం మెరుగ్గా ఉంటుంది. వర్షం పడిందేమో తడిగా, కొంచెం బురదగా వుంది.

విశ్వనాథం లుంగీపైకి కట్టేడు. రుబ్బురోల్ని నిలువుగా పడేసి తోసుకువెళ్తే తప్ప లాభం లేదు. ఓసారి ఆకాశం వేపు చూశాడు. కాళ్లు రెండూ ఎడంగా పెడుతూ బొటనవేలు వేపు చూశాడు. నొప్పి అలాగే ఉంది. తగ్గలేదు. గట్టిగా ఊపిరి పీల్చి, పల్చటి పేకముక్కలాంటి పాదాల్లోంచి విశ్వనాథం శరీరంలోని ప్రతి అణువునూ, రక్తనాళాన్నీ, నరాల్ని కదిలిస్తూ పళ్ళు గిట్టకరచి, మూలుగుతూ రుబ్బురోల్ని నిలువుగా పెట్టే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు. ఒళ్లా, మొహం చెవటతో తడిసిపోయాయి. కళ్ళజోడు జారిపోయింది. రుబ్బురోలు శాశ్వతంగా అతని చేతుల్లో ఉన్నట్టు, ఊపిరి పీల్చుకోవడానికి ఆగిన విశ్వనాథం నిశ్చల చిత్రంలా ఉన్నాడు.

1992

అంగీరస దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

